Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 3 Νοεμβρίου 2026
(OR. en)

15243/26

IPCR 98
PROCIV 207
AG 173
JAI 1370
POLMIL 479
HYBRID 131
CYBER 441

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Οκτωβρίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	C(2026) 8250 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ετοιμότητα του πληθυσμού στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - C(2026) 8250 final.

συνημμ.: C(2026) 8250 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.10.2026
C(2026) 8250 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ετοιμότητα του πληθυσμού στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας

{SWD(2026) 825 final} - {SWD(2026) 826 final} - {SWD(2026) 827 final} - {SWD(2026) 828 final} - {SWD(2026) 829 final}

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει ένα ολοένα και πιο σύνθετο τοπίο κινδύνων, το οποίο διαμορφώνεται από γεωπολιτικές αλλαγές, την κλιματική αλλαγή, τις ταχείες τεχνολογικές αλλαγές και τις πιέσεις στη δημοκρατική ανθεκτικότητα και την κοινωνική συνοχή.

Η στρατηγική της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας εγκρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Μάρτιο του 2025 [ανακοίνωση JOIN (2025) 130 final] ως απάντηση στο εξελισσόμενο τοπίο κινδύνων και στις κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΕΕ, με βάση επίσης τα πορίσματα και τις συστάσεις της **έκθεσης Niinistö σχετικά με την προετοιμασία και την ετοιμότητα της ΕΕ**. Η στρατηγική καθορίζει το πλαίσιο για την ενίσχυση της συλλογικής ικανότητας της Ένωσης να προβλέπει, να προλαμβάνει, να προετοιμάζεται και να αντιμετωπίζει κρίσεις. Προωθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση έναντι όλων των κινδύνων, στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης και του συνόλου της κοινωνίας, η οποία φέρνει σε επαφή τις δημόσιες αρχές, τους πολίτες, τις κοινότητες, την κοινωνία των πολιτών, τις επιχειρήσεις, τους κοινωνικούς εταίρους και την επιστημονική και ακαδημαϊκή κοινότητα σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

Κεντρικό στοιχείο αυτής της προσέγγισης είναι η ενίσχυση της ετοιμότητας του πληθυσμού και της κοινωνικής ανθεκτικότητας, με τη διασφάλιση ότι οι πολίτες είναι προετοιμασμένοι, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία και άλλων περιθωριοποιημένων ομάδων και/ή ομάδων σε καταστάσεις κινδύνου, και ότι έχουν πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες και στις δεξιότητες που απαιτούνται για την κατανόηση των κινδύνων και την ανάληψη κατάλληλης δράσης πριν και μετά από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και κατά τη διάρκειά τους. Η ετοιμότητα του πληθυσμού αποτελεί ένα από τα επτά δομικά στοιχεία της στρατηγικής.

Η Επιτροπή παρέχει με την παρούσα ανακοίνωση κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τέσσερις δράσεις της στρατηγικής:

- **Δράση 27:** ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους[1]·
- **Δράση 28:** επίτευξη αυτάρκειας του πληθυσμού για τουλάχιστον 72 ώρες[2]·
- **Δράση 29:** ετοιμότητα στα προγράμματα σχολικής εκπαίδευσης και κατάρτιση του εκπαιδευτικού προσωπικού[3].[4]
- **Δράση 33:** ετοιμότητα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης χωρίς αποκλεισμούς για την αναπηρία και κατάρτιση για την πρώτη αντίδραση, μια εμβληματική πρωτοβουλία της ενισχυμένης στρατηγικής για την αναπηρία[5].

[1] SWD(2026) 825.
[2] SWD(2026) 826.
[3] Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές βασίστηκαν σε αναλυτικές εργασίες που πραγματοποιήθηκαν μέσω του μηχανισμού χρηματοδότησης τεχνικής βοήθειας για την πρόληψη καταστροφών και την ετοιμότητα (TAFF).
[4] SWD(2026) 827.
[5] SWD(2026) 828 και οι συνοδευτικές συμβουλευτικές εκθέσεις TAFF.

Οι κατευθυντήριες γραμμές, αν και μη δεσμευτικές, έχουν ως στόχο να ενθαρρύνουν τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συμμετέχοντα στον ΜΠΠΕ κράτη να αναπτύξουν τις πρωτοβουλίες ετοιμότητάς τους σύμφωνα με την εθνική τους οργάνωση.

Τέσσερα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής[6] εξηγούν τον τρόπο εφαρμογής των παρουσών κατευθυντήριων γραμμών, ιδίως μέσω μιας συλλογής ορθών πρακτικών που βασίζονται στο ευρύτερο έργο της ΕΕ για την πρόληψη καταστροφών και την ετοιμότητα στο πλαίσιο του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (στο εξής: ΜΠΠΕ), συμπεριλαμβανομένων των ενωσιακών στόχων του 2023 για την ανθεκτικότητα στις καταστροφές (ΣΑΚ).

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές καταρτίστηκαν από κοινού με εμπειρογνώμονες από τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συμμετέχοντα στον ΜΠΠΕ κράτη, τις αρχές πολιτικής προστασίας, άλλους συμφεροντούχους στον τομέα της διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών και άλλους σχετικούς συμφεροντούχους, ενώ βασίζονται και στο πιλοτικό έργο preparEU και στις συστάσεις της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών για την ετοιμότητα, η οποία συγκροτήθηκε κατά την περίοδο Μαρτίου-Μαΐου 2026 με 150 τυχαία επιλεγμένους πολίτες από τα 27 κράτη μέλη[7].

Παρότι τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συμμετέχοντα στον ΜΠΠΕ κράτη παραμένουν οι βασικοί συντελεστές της πολιτικής προστασίας, της ετοιμότητας και της αντιμετώπισης κρίσεων, η στήριξη της ΕΕ συμπληρώνει τις εθνικές προσπάθειες ενισχύοντας τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις πρακτικές ικανότητες που επιτρέπουν στους ανθρώπους και τις κοινότητες να προετοιμάζονται και να αντιδρούν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΕΙΛΕΣ (ΔΡΑΣΗ 27)

Η αποτελεσματική ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα της ετοιμότητας και της κοινωνικής ανθεκτικότητας. Βοηθώντας τους ανθρώπους να κατανοήσουν τους κινδύνους, να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις και να αναλάβουν κατάλληλη δράση, η αποτελεσματική ενημέρωση ενισχύει την ικανότητα των ατόμων, των κοινοτήτων και των θεσμών να προβλέπουν, να προετοιμάζονται και να αντιδρούν σε ευρύ φάσμα κινδύνων και απειλών.

Η επιτυχία της ενημέρωσης σχετικά με τους κινδύνους εξαρτάται από την εμπιστοσύνη, τη συμμετοχή, τον συντονισμό και τη σαφή κατανόηση του κοινού και των αναγκών του. Οι στρατηγικές ενημέρωσης θα πρέπει να είναι τεκμηριωμένες, συμπεριληπτικές και προσαρμόσιμες, και να αντλούν στοιχεία από τις συμπεριφορικές γνώσεις, τη συμμετοχή των συμφεροντούχων και τη συνεχή μάθηση και προσαρμογή.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές στις αρχές πολιτικής προστασίας και σε άλλους οργανισμούς και συμφεροντούχους που συμμετέχουν στη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών:

1. **Να αντιμετωπίζεται η ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους ως βασική ικανότητα για την επίτευξη της ετοιμότητας των πολιτών.** Να συμμετέχουν οι πολίτες και οι σχετικοί συμφεροντούχοι στον από κοινού σχεδιασμό της ενημέρωσης, ώστε να

[6] Διατίθενται στη διεύθυνση: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/resceu_el.
[7] SWD(2026) 829.

διασφαλίζεται ότι τα μηνύματα αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες των ανθρώπων, αντιμετωπίζουν τα εμπόδια και προβλέπουν σαφείς, πρακτικές δράσεις που μπορούν να αναλάβουν.

2. **Να σχεδιάζεται η ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους σε όλες τις φάσεις διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών.** Να καθορίζονται σαφείς ρόλοι, κοινό-στόχος και εκπρόσωποι Τύπου, και να χρησιμοποιούνται εταιρικές σχέσεις, δίαυλοι επικοινωνίας, ασκήσεις, μηχανισμοί παρακολούθησης και αξιολόγησης. Να συντονίζονται οι προσπάθειες επικοινωνίας μεταξύ των αρχών, των τομέων και των συμφεροντούχων και να διατίθενται κατάλληλοι πόροι σε συνεχή βάση.

3. **Να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικές ανάγκες και να προσαρμόζεται η ενημέρωση σε διαφορετικά ακροατήρια**, με τη διασφάλιση της προσβασιμότητας από τα πρώτα στάδια του σχεδιασμού και την προσαρμογή των μηνυμάτων, των μορφοτύπων, των διαύλων, των αφηγημάτων και των διαβιβαστών μηνυμάτων στις διαφορετικές κοινωνικοδημογραφικές ομάδες και στα διαφορετικά τοπικά πλαίσια, καθώς και στις διαφορετικές ανάγκες των ατόμων με σωματικές, αισθητηριακές, διανοητικές και ψυχοκοινωνικές αναπηρίες.

4. **Να αξιολογούνται και να προσαρμόζονται οι ενημερωτικές προσεγγίσεις** στους μεταβαλλόμενους κινδύνους, το κοινό και τα περιβάλλοντα πληροφοριών.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΑΥΤΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 72 ΩΡΕΣ (ΔΡΑΣΗ 28)

Η ετοιμότητα των νοικοκυριών περιλαμβάνει τόσο την ικανότητα κάλυψης βασικών αναγκών, όπως η τροφή, το νερό, τα φάρμακα, η επικοινωνία και τα μετρητά, όσο και τις γνώσεις, τις δεξιότητες και την αυτοπεποίθηση για τη διαχείριση διαταραχών (π.χ. μαγείρεμα χωρίς ηλεκτρική ενέργεια, συνεργασία με άλλους και λήψη ορθών αποφάσεων υπό συνθήκες πίεσης)[8]. Η ενίσχυση της ετοιμότητας των νοικοκυριών δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να συνεισφέρουν ενεργά στην κοινωνική ανθεκτικότητα και συμβάλλει στην οικοδόμηση μιας διαρκούς νοοτροπίας ετοιμότητας.

Παρότι οι κρίσεις μπορεί να έχουν διαφορετικές αιτίες, οι συνέπειές τους για τα νοικοκυριά είναι συχνά παρόμοιες, δεδομένου ότι πρόκειται ιδίως για διαταραχές σε βασικές υπηρεσίες, επικοινωνίες και αλυσίδες εφοδιασμού. Συνεπώς, η ετοιμότητα των νοικοκυριών θα πρέπει να ακολουθεί μια προσέγγιση έναντι όλων των κινδύνων, εστιάζοντας στις πρακτικές συνέπειες των κρίσεων και στα μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπισή τους.

Οι πρώτες 72 ώρες μιας κρίσης είναι κρίσιμες, δεδομένου ότι η ενίσχυση της αυτάρκειας των νοικοκυριών κατά τις πρώτες 72 ώρες μιας κρίσης βοηθά τα νοικοκυριά να καλύψουν τις βασικές ανάγκες τους, μειώνει την πίεση στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και καθιστά δυνατή την ιεράρχηση της βοήθειας για όσους έχουν μεγαλύτερη ανάγκη.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές στις αρχές πολιτικής προστασίας και σε άλλους οργανισμούς και συμφεροντούχους που συμμετέχουν στη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών:

[8] Βλ. πιλοτικό έργο preparEU, Τελικές συστάσεις (2025), κεφάλαιο 4, σελίδα 34.

1. **Να καθιερωθεί συντονισμένη προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο όσον αφορά την ετοιμότητα των νοικοκυριών.** Να προωθηθεί η αυτάρκεια για τουλάχιστον 72 ώρες ως ελάχιστη βάση αναφοράς, με έμφαση στις κοινές συνέπειες των κρίσεων, όπως οι διαταραχές σε βασικές υπηρεσίες. Να καθοριστούν σαφείς στόχοι και αρμοδιότητες μεταξύ των αρχών, της κοινωνίας των πολιτών, των επιχειρήσεων και των κοινοτήτων, λαμβανομένου υπόψη ότι η ετοιμότητα των νοικοκυριών είναι συμπληρωματική προς τη δημόσια αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

2. **Να παρέχεται σαφής, πρακτική και εφικτή καθοδήγηση σχετικά με την ετοιμότητα.** Να παρέχεται βοήθεια στα νοικοκυριά για την κάλυψη βασικών αναγκών για τουλάχιστον 72 ώρες. Να ενθαρρύνονται η εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης, η προετοιμασία σακιδίου επιβίωσης και η απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων, όπως πρώτες βοήθειες. Να προωθούνται οικονομικά προσιτά, σταδιακά μέτρα προσαρμοσμένα στις ατομικές περιστάσεις, αντί μέτρων εστιασμένων αποκλειστικά στον εφοδιασμό.

3. **Να καταστεί η ετοιμότητα προσβάσιμη, συμπεριληπτική και να συνιστά μια κοινή προσπάθεια.** Να προσαρμόζονται οι συμβουλές στις διαφορετικές ανάγκες και ικανότητες, ιδίως των ατόμων με αναπηρία, των νοικοκυριών χαμηλού εισοδήματος και άλλων ατόμων που αντιμετωπίζουν εμπόδια. Να χρησιμοποιούνται προσβάσιμοι μορφότυποι, αξιόπιστοι διαβιβαστές μηνυμάτων και πολλαπλοί δίαυλοι, και παράλληλα να ενθαρρύνεται η συνεργασία και η αμοιβαία στήριξη μεταξύ νοικοκυριών και κοινοτήτων.

4. **Να παρακολουθούνται οι συμπεριφορές ετοιμότητας και να βελτιώνονται συνεχώς τα μέτρα.** Να αξιολογείται τακτικά κατά πόσον τα νοικοκυριά κατανοούν τους κινδύνους, έχουν λάβει πρακτικά μέτρα και μπορούν να καλύψουν βασικές ανάγκες κατά τη διάρκεια διαταραχών. Να χρησιμοποιούνται έρευνες, συμπεριφορικοί δείκτες και ανατροφοδοτήσεις για τον εντοπισμό εμποδίων, την αντιμετώπιση ανισοτήτων και την προσαρμογή της ενημέρωσης και των μέτρων ετοιμότητας με την πάροδο του χρόνου.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΔΡΑΣΗ 29)

Η εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας αξιοποιεί τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που απαιτούνται για την πρόληψη και τη μείωση των κινδύνων, την προετοιμασία, την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και διαταραχών και την ανάκαμψη από αυτές. Θα πρέπει να ενσωματώνεται στα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών, στην καθημερινή μάθηση και στην κατάρτιση των εκπαιδευτικών. Μια προσέγγιση στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης, του συνόλου της κοινωνίας και έναντι όλων των κινδύνων θα πρέπει να σέβεται τα δικαιώματα, τη συμπερίληψη και την ευημερία των παιδιών, επιτρέποντας παράλληλα στα σχολεία να λειτουργούν ως κόμβοι ανθεκτικότητας των κοινοτήτων.

Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, αξιωματούχοι εθνικών αρχών και υπάλληλοι της τοπικής αυτοδιοίκησης

Η εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας αποτελεί μακροπρόθεσμη επένδυση στην κοινωνική ανθεκτικότητα. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής και οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να

καθορίσουν τις προϋποθέσεις για τη βιώσιμη εφαρμογή της, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα συστήματα εκπαίδευσης και πολιτικής προστασίας και άλλες σχετικές υπηρεσίες, και προσαρμόζοντας τα μέτρα στα εθνικά και τοπικά πλαίσια κινδύνου.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

1. **Να επανεξεταστούν οι υφιστάμενοι νόμοι, οι υφιστάμενες πολιτικές και οι υφιστάμενες ρυθμίσεις ετοιμότητας και να θεσπιστεί ένα σταθερό πλαίσιο** με σαφείς αρμοδιότητες και συντονισμό στην εκπαίδευση, την πολιτική προστασία και άλλους τομείς. Να συμμετέχουν οι εκπαιδευτικοί, οι κοινωνικοί εταίροι, τα παιδιά, οι οικογένειες και οι κοινοτικές οργανώσεις στην ανάπτυξη και την εφαρμογή.

2. **Να ενσωματωθεί η ετοιμότητα στα υφιστάμενα προγράμματα σπουδών και πλαίσια ικανοτήτων** με τον καθορισμό κατάλληλων για την ηλικία και μετρήσιμων μαθησιακών αποτελεσμάτων, με βάση τους εθνικούς και τοπικούς κινδύνους. Να διατηρηθεί η ευελιξία των σχολείων και των εκπαιδευτικών να προσαρμόζουν τις μεθόδους διδασκαλίας.

3. **Να αξιολογείται το επίπεδο ετοιμότητας των παιδιών και οι προϋποθέσεις για την εφαρμογή των ενισχυμένων προγραμμάτων σπουδών και πλαισίων ικανοτήτων**, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας των εκπαιδευτικών, της προσβασιμότητας και των πόρων. Να χρησιμοποιείται η ανατροφοδότηση και να επανεξετάζονται τακτικά τα αποτελέσματα ώστε να εντοπίζονται κενά, να αντιμετωπίζονται οι ανισότητες και να βελτιώνονται οι πολιτικές, τα προγράμματα σπουδών και η υποστήριξη.

4. **Να διευκολύνεται η εφαρμογή μέσω αρχικής και συνεχούς κατάρτισης των εκπαιδευτικών, πρακτικών διδακτικών πόρων, επαρκούς χρηματοδότησης και συνεργασίας με τις αρχές πολιτικής προστασίας, το προσωπικό πρώτης επέμβασης και άλλες σχετικές υπηρεσίες.** Να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις ικανοτήτων και να υποστηριχθούν συμπεριληπτικά, ασφαλή και ανθεκτικά σχολεία με σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και συνέχειας.

Εκπαιδευτικοί

Οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη μετουσίωση των προγραμμάτων σπουδών ετοιμότητας σε πρακτικές μαθησιακές εμπειρίες που βοηθούν τα παιδιά να κατανοούν τους κινδύνους, να οικοδομούν εμπιστοσύνη και να ενεργούν κατάλληλα κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

1. **Να ενσωματωθεί η ετοιμότητα στην καθημερινή διδασκαλία, το παιχνίδι και τις ρουτίνες, αντί να εισαχθεί ως ένα αυτόνομο μάθημα**. Να συνδεθούν οι δραστηριότητες με τοπικούς κινδύνους και σχολικά σχέδια έκτακτης ανάγκης, με τη χρήση υποστηρικτικών, συμπεριληπτικών και κατάλληλων για την ηλικία προσεγγίσεων που οικοδομούν εμπιστοσύνη και ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη χωρίς να δημιουργούν φόβο ή άγχος.

2. **Να συμμετέχουν τα παιδιά, οι οικογένειες, οι εκπαιδευτικοί, οι φορείς πολιτικής προστασίας, το προσωπικό πρώτης επέμβασης, οι υγειονομικές και κοινωνικές υπηρεσίες και οι κοινοτικές οργανώσεις στην εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας**.

Να υπάρχει σεβασμός των δικαιωμάτων των παιδιών και της ουσιαστικής συμμετοχής και να συνδέεται η μάθηση στην τάξη με την ετοιμότητα των νοικοκυριών και της κοινότητας.

3. **Να διδάσκονται, να εφαρμόζονται στην πράξη και να εξασκούνται ικανότητες ετοιμότητας**, όπως αναγνώριση κινδύνων και επίσημων προειδοποιήσεων, εντοπισμός αξιόπιστων πληροφοριών, αναζήτηση βοήθειας, γνώση του χρόνου και του τρόπου κλήσης στο 112, βασικές πρώτες βοήθειες, επίδειξη ανθεκτικότητας, αλληλεγγύης και ενσυναίσθησης, άσκηση και ανάληψη κατάλληλης για την ηλικία δράσης.

4. **Να αξιολογείται τι μπορούν να κάνουν τα παιδιά** μέσω παρατήρησης, πρακτικών ασκήσεων και ανατροφοδότησης. Να αξιοποιούνται τα πορίσματα για να προσαρμόζεται η διδασκαλία, να εντοπίζονται κενά και να ενισχύεται η ετοιμότητα των ίδιων των εκπαιδευτικών μέσω της κατάρτισης και της επαγγελματικής εξέλιξης.

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (ΔΡΑΣΗ 33)

Σύμφωνα με την προσέγγιση της στρατηγικής της ΕΕ για την Ένωση Ετοιμότητας στο επίπεδο του συνόλου της κοινωνίας, αποτελεσματικά μέτρα ετοιμότητας και αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι προσβάσιμα και συμπεριληπτικά, ώστε να μπορούν όλες και όλοι να κατανοούν τους κινδύνους, να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και να ενεργούν με ασφάλεια πριν και μετά από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και κατά τη διάρκειά τους. Η ετοιμότητα χωρίς αποκλεισμούς για την αναπηρία ενισχύει τη συμμετοχή, την αυτονομία και την ασφάλεια των ατόμων με αναπηρία καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, εφοδιάζοντας παράλληλα τις αρχές πολιτικής προστασίας και το προσωπικό πρώτης επέμβασης με τα εργαλεία για να παρέχουν προσβάσιμη, κατάλληλη και βασισμένη στα δικαιώματα βοήθεια που σέβεται τις ατομικές περιστάσεις, την αυτονομία και την αξιοπρέπεια των ατόμων.

Αρχές πολιτικής προστασίας και άλλο προσωπικό πρώτης επέμβασης

Οι αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα μέτρα ετοιμότητας ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες και προτιμήσεις των ατόμων με αναπηρία, εφοδιάζοντας παράλληλα το προσωπικό πρώτης επέμβασης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα πρακτικά εργαλεία για την κατανόηση των διαφορετικών αναγκών των ατόμων με αναπηρία, την αποτελεσματική επικοινωνία και την προσαρμογή της βοήθειας στις ατομικές περιστάσεις, καθώς και για την παροχή κατάλληλης, προσβάσιμης και βασισμένης στα δικαιώματα βοήθειας. Αυτό απαιτεί την ενσωμάτωση της προσβασιμότητας και της συμπερίληψης στον σχεδιασμό, την ενημέρωση, την κατάρτιση και τις ρυθμίσεις αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

1. **Να εξασφαλίζεται η συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία και των οργανώσεων που τα εκπροσωπούν**. Να συμμετέχουν τα άτομα με αναπηρία και οι οργανώσεις ατόμων με αναπηρία στον σχεδιασμό ετοιμότητας, στις ασκήσεις, στην κατάρτιση και στην αξιολόγηση, με άντληση στοιχείων από την εμπειρογνωσία και τη βιωμένη εμπειρία τους.

2. **Να ενσωματωθεί η προσβασιμότητα στις ρυθμίσεις έκτακτης ανάγκης**. Να διασφαλίζεται ότι οι προειδοποιήσεις, η ενημέρωση, η εκκένωση, η μεταφορά, το

καταφύγιο και οι ρυθμίσεις υποστήριξης λαμβάνουν υπόψη διαφορετικές απαιτήσεις προσβασιμότητας και βοήθειας.

3. **Να ενισχυθούν οι ικανότητες πρώτης επέμβασης**. Να εφοδιαστεί το προσωπικό πρώτης επέμβασης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τα πρακτικά εργαλεία για την αποτελεσματική επικοινωνία, την αναγνώριση των ατομικών αναγκών υποστήριξης και την παροχή βοήθειας που σέβεται την αξιοπρέπεια, την αυτονομία και την τεκμηριωμένη επιλογή.

4. **Να πραγματοποιούνται δοκιμές, αξιολογήσεις και βελτιώσεις**. Να χρησιμοποιούνται ασκήσεις, επιχειρησιακή εμπειρία και ανατροφοδότηση από άτομα με αναπηρία και οργανώσεις ατόμων με αναπηρία ώστε να εντοπίζονται κενά και να βελτιώνονται συνεχώς οι διαδικασίες, ο εξοπλισμός και η κατάρτιση.

Οργανώσεις ατόμων με αναπηρία και άτομα με αναπηρία

Η ενίσχυση της ετοιμότητας χωρίς αποκλεισμούς για την αναπηρία απαιτεί τη στήριξη των ατόμων με αναπηρία στην ανάπτυξη της ατομικής ετοιμότητάς τους και την ουσιαστική συμμετοχή τους και των αντίστοιχων οργανισμών των ατόμων με αναπηρία στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των μέτρων ετοιμότητας, με άντληση στοιχείων από τη βιωμένη εμπειρία τους, ώστε να εντοπιστούν εμπόδια, να βελτιωθεί η προσβασιμότητα και να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα σε ατομικό, κοινοτικό και θεσμικό επίπεδο.

Η Επιτροπή προτείνει τις ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές:

1. **Να αναπτυχθούν και να υποστηριχθούν ρυθμίσεις ατομικής ετοιμότητας.** Να εξεταστούν προσωπικά σχέδια έκτακτης ανάγκης που αντικατοπτρίζουν τους τοπικούς κινδύνους, τις προτιμήσεις επικοινωνίας, τις βασικές προμήθειες, τη φαρμακευτική αγωγή, τις βοηθητικές συσκευές και τις απαιτήσεις ατομικής υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένης της ετοιμότητας για τουλάχιστον 72 ώρες.

2. **Να ενισχυθούν τα δίκτυα υποστήριξης.** Να προσδιοριστούν αξιόπιστες επαφές, διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης και προσβάσιμες δυνατότητες εκκένωσης ή καταφυγίου, λαμβανομένων υπόψη των ατομικών περιστάσεων και αναγκών.

3. **Να συμμετέχουν τα άτομα με αναπηρία στον σχεδιασμό και την εφαρμογή της ετοιμότητας.** Να υπάρχει συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και τους παρόχους υπηρεσιών, μεταξύ άλλων μέσω των οργανώσεων ατόμων με αναπηρία, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα ετοιμότητας αντικατοπτρίζουν τη βιωμένη εμπειρία και αντιμετωπίζουν τα εμπόδια προσβασιμότητας.

4. **Να επανεξετάζονται και να προσαρμόζονται τα μέτρα ετοιμότητας.** Να επικαιροποιούνται τακτικά οι προσωπικές ρυθμίσεις και να ανταλλάσσονται εμπειρίες και ανατροφοδότηση για την υποστήριξη της συνεχούς βελτίωσης της ατομικής και της κοινοτικής ετοιμότητας.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΣΕ ΜΙΑ ΠΙΟ ΑΝΘΕΚΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Το επόμενο βήμα είναι να μετουσιωθούν οι κατευθυντήριες γραμμές σε συνεχή δράση για έναν καλύτερα προετοιμασμένο πληθυσμό και μια ανθεκτική Ένωση. Στο πλαίσιο της αλληλεγγύης και της αμοιβαίας συνεργασίας του ΜΠΠΕ, τα κράτη μέλη της ΕΕ και τα συμμετέχοντα στον ΜΠΠΕ κράτη, καθώς και οι αρμόδιες αρχές, ενθαρρύνονται να

παρακολουθούν τόσο την εφαρμογή όσο και την αποτελεσματικότητα, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων δεικτών, ασκήσεων, ανατροφοδότησης από κοινότητες και διδαγμάτων που αντλήθηκαν από καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, αξιοποιώντας τα πορίσματα για τη συνεχή βελτίωση των μέτρων ετοιμότητας και διασφαλίζοντας ότι τα μέτρα αυτά παραμένουν προσβάσιμα, συμπεριληπτικά και ικανά να ανταποκρίνονται στους εξελισσόμενους κινδύνους.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει τη συνεργασία, την ανταλλαγή γνώσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο του ΜΠΠΕ, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου γνώσεων για την πολιτική προστασία της Ένωσης. Στο πλαίσιο μιας εν εξελίξει συνεργατικής διαδικασίας, οι κατευθυντήριες γραμμές μπορεί να επανεξεταστούν σε μεταγενέστερο στάδιο, λαμβάνοντας υπόψη την ανατροφοδότηση και τα διδάγματα που αντλήθηκαν και, κατά περίπτωση, ενσωματώνοντας νέα παραδείγματα και πρακτικές που θα προσδιοριστούν με την πάροδο του χρόνου.

Η οικοδόμηση μιας Ένωσης Ετοιμότητας αποτελεί κοινό εγχείρημα, το οποίο απαιτεί συλλογικές προσπάθειες προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους ανθρώπους και στις κοινότητες να κατανοούν τους κινδύνους, να προετοιμάζονται για διαταραχές και να ενεργούν κατάλληλα κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, πράγμα που συμβάλλει τελικά σε μια **ισχυρότερη νοοτροπία ετοιμότητας**.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ
Για την Γενική Γραμματέα

Martine DEPREZ
Διευθύντρια
Λήψη αποφάσεων και συλλογικότητα
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ